

Vannbransjen og regelverket må tilpasses et endret klima

Konsekvensene av klimaendringene blir stadig mer synlige. Kommuner og selskaper arbeider fortløpende med å tilpasse vann- og avløpstjenestene til den nye klimahverdagen. Dette er helt nødvendig for at de fortsatt skal kunne levere gode og trygge tjenester til boligeiere og næringsliv. Staten må parallelt gjøre det enklere for kommuner og selskap å kunne velge de beste og mest kostnadseffektive klimatilpasningstiltakene, til beste for innbyggerne som mottar og finansierer disse livsviktige tjenestene.

Store utfordringer

Klimaendringene har allerede ført til merkbare endringer i vannkretsløpet. For vannbransjen er det mange steder både svært kostbart og praktisk utfordrende å tilpasse infrastrukturen til de ekstreme nedbørmengdene vi har sett eksempler på de senere årene.

Regn- og smeltevann som renner av på overflaten kalles overvann. I byer og tettsteder har overvannet tradisjonelt blitt ført bort i avløpsledninger og egne overvannsledninger. Disse ledningene er ikke store nok til å ta unna de voldsomme vannmengdene som vi nå ser eksempler på ulike steder i landet. For å tilpasse oss dette, må

alle slippe mindre vann ned i ledningene. Vi må i stedet infiltrere vannet i grunnen, sørge for anlegg som forsinker overvannet, øke kapasiteten på ledningsnett og etablere flomveger der vannet kan renne kontrollert i ekstremisituasjoner, uten å gjøre for stor skade.

Klimaendringene fører enkelte steder til dårligere kvalitet på drikkevannskildene. En del vannverk må derfor investere i økt vannbehandling. Andre deler av vann- og avløpsinfrastrukturen må sikres mot flom, ras, havnivåstigning og springflo som følge av klimaendringene.

Det er altså behov for tiltak på mange fronter, for å kunne tilby innbyggere og næringsliv trygge og gode vann- og avløpstjenester fremover. Klimatilpasning må inn som et viktig hensyn i kommunale planer og byggesaker, både ved bygging av nye og ved forbedring av eksisterende bygninger og anlegg.

Vannbransjen er i gang med dette arbeidet. Norsk Vann og flere andre har utgitt veiledninger og verktøy for hvordan tilpasningsarbeidet bør gjennomføres. Det skaper imidlertid ekstra utfordringer at regelverket ikke er «klimatilpasset».

Viktige lovforslag i NOU 2015:16

Konsekvensene og behovene for vannbransjen er godt utredet og synliggjort både i klimatilpasningsutvalgets rapport «NOU 2010:10 Tilpassing til eit klima i endring» og i stortingsmeldingen «Meld.St. 33 (2012-2013) Klimatilpasning i Norge».

I den påfølgende offentlige utredningen «NOU 2015:16 Overvann i byer og tettsteder», kom overvannsutvalget med en rekke konkrete forslag til forbedringer av regelverket. Mange av forslagene i utvalgets rapport, som ble overlevert til Klima- og miljødepartementet i desember 2015, venter fortsatt på statlig oppfølging.

Ansvar for skader

Mer ekstremnedbør kombinert med økt fortetting fører stadig hyppigere til skader på bygninger og infrastruktur. Uten forebyggende tiltak, forventet Overvannsutvalget i sin

Norsk Vann mener

Utredningen til lovutvalget på overvannsområdet må raskt følges opp med relevante regelverksendringer, herunder lovbestemmelser som avklarer nærmere ansvar og finansiering på vann-, avløps- og overvannsområdet.

utredning NOU 2015:16 at de totale skadekostnadene i løpet av de neste 40 årene blir i størrelsesorden 45 til 100 milliarder kroner. Den samfunnsøkonomiske gevinsten av forebyggende tiltak er følgelig stor. Det statlige regelverket må tilrettelegges for nødvendige overvannstiltak. Det haster å avklare ansvaret for å etablere forebyggende tiltak og hvordan de skal finansieres. Det er også behov for å avklare ansvaret for skader som likevel vil oppstå.

Norsk Vann er den nasjonale interesseorganisasjonen for vannbransjen. Organisasjonen skal bidra til rent vann og en bærekraftig utvikling av bransjen gjennom å sikre gode rammebetingelser, kompetanseutvikling og samhandling. Norsk Vann eies av norske kommuner,

kommunalt eide vann- og avløpselskaper, kommunenes driftsassistanser og noen samvirkeforetak. Norsk Vann representerer 320 kommuner med ca. 96 % av landets innbyggere. En rekke leverandører, rådgivere m.v. er tilknyttede medlemmer.

Norsk Vann BA

Vangsvegen 143
2321 Hamar
Telefon: 62 55 30 30
E-post: post@norskvann.no
www.norskvann.no